Verwondertentoonstelling
In het Natuurmuseum Nijmegen is de tentoonstelling Alice in Wonderland te zien. Deze tentoonstelling, vrij naar het beroemde verhaal van Lewis Caroll, is een ware avonturenreis voor iedereen vanaf 4 jaar. In zeven kamers ontdekt de bezoeker de natuur als sprookje in de werkelijkheid. Dieren en planten hebben de gekste vormen, uitdossingen en geluiden, maar alles heeft een functie. Wie oog heeft voor dit wonderlijke sprookje ontdekt veel bijzondere dingen. Er wordt een beroep gedaan op alle zintuigen in een expositie waarin niets is zoals het lijkt. Alice in Wonderland is in het Natuurmuseum Nijmegen te zien van 25 mei 2003 tot en met 25 januari 2004.
De tentoonstelling Alice in Wonderland is opgedeeld in verschillende kamers. Het begint in 'Onderland', de kamer die de val van Alice in het konijnenhol symboliseert. Hier maakt de bezoeker kennis met het leven onder de grond. In de 'Rariteitenhal', de 'Vreemde vormenkamer' en de 'Onderwaterkamer', worden de zintuigen op scherp gebracht. Kleuren, geluiden en vormen zetten de bezoekers op het verkeerde been. Onderweg komen zij de meest bizarre dieren, planten en natuurverschijnselen tegen. Wat heeft een haai te maken met een onderzeeboot? En een schildpad met een auto? Waarom wil het ene dier opvallen met kleuren en een ander zich er juist mee verbergen? Kun je geluid opschrijven? Allemaal vragen die in de tentoonstelling aan bod komen. In de 'Kleurenkamer' kan de bezoeker even bijkomen van al deze rare vragen met een wel heel merkwaardige theevisite...
Het Natuurmuseum Nijmegen is gevestigd in de Gerard Noodtstraat 121 te Nijmegen, telefoon 024 - 3297070. Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur en zondag van 13.00 tot 17.00 uur. De entree bedraagt € 2, - voor volwassenen en € 1,50 voor kinderen en 65+. MJK is geldig. Kijk voor meer informatie op http://www.natuurmuseum.nl.

KNNV insectenweekend
Bezig zijn met insecten en andere geleedpotige dieren, zowel

hobbymatig als professioneel, kan op verschillende manieren ingevuld worden. Je kan insecten verzamelen, prepareren en determineren, gedrag bestuderen, fotograferen, video-opnamen maken of 'gewoon' naar insecten kijken. Binnen de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, KNNV - vereniging voor veldbiologie, is in 1988 de Landelijke Insecten Werkgroep opgericht. Deze werkgroep wil door middel van het organiseren van weekenden de studie van insecten en andere geleedpotige dieren bevorderen en daarbij specialisten en beginners met elkaar in contact brengen. Dit bestuderen kan zich richten op het determineren, biotooponderzoek, gedragstudie en het meewerken aan beheermaatregelen om soorten te beschermen. De weekenden worden tweemaal per jaar georganiseerd. Het eerste weekend in het voorjaar (mei) en het tweede weekend in de nazomer (eind augustus). Het voorjaarsweekend van 2003 wordt van 23 t/m 25 mei gehouden in Montferland, in recreatieboerderij 'Te Boomsgoed' te Braamt. Deze locatie ligt op een paar kilometer van 's-Heerenberg en Doetinchem. Een gunstig uitgangspunt voor het hele Montferland. Het Montferland wordt voor een groot deel bedekt door het Bergherbos; dit gevarieerde bosgebied is tezamen met enkele 'ouderwetse' akkers in beheer bij Natuurmonumenten. Op vrijdagavond wordt tijdens een lezing vooruit gekeken naar wat het weekeinde zou kunnen bieden en worden de te bezoeken terreinen vastgesteld. Als het weer gunstig is wordt op vrijdag- en zaterdagavond de 'vanglamp' opgesteld. Insecten die anders verborgen zijn laten zich dan zien. Bent u geïnteresseerd in insecten en andere ongewervelden, dan is het mogelijk aan dit weekend deel te nemen. In de accommodatie is ruimte voor maximaal 40 personen. Voor nadere informatie en/of opgave kunt u terecht bij Arjan van der Veen, avdveen@cuci.nl / tel. 0320 – 246631; Koos van Brakel, tel. 0348 – 417032. Het najaarsweekend vindt plaats van 29 t/m 31 augustus 2003, de locatie is nog niet bekend.

Kempische Natuurmarkt
Op zondag 15 juni van 12.00 tot 17.00 uur wordt de tweede Kempische Natuurmarkt gehouden. Deze markt is een goede mogelijkheid om kennis te maken met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van natuurvriendelijke producten en ecologische oplossingen, zowel voor de ecologische tuinier als voor de milieubewuste consument. Het is een platform van bedrijven en verenigingen om zich te presenteren en hun aanbod of doelstelling direct aan de man te brengen. De markt vindt plaats op de terreinen van Natuurtuin 't Loo, Terlostraat 4/Weerbosscheweg in Bergeijk. In de tuin zullen de hele dag rondleidingen worden gegeven. De markt wordt omlijst met demonstraties van oude milieuvriendelijke ambachten en live muziek van het Kempisch Volksorkest. Inlichtingen: 040 2012489 of natuurtuintloo@hotmail.com.

Open dag vlindertuin
Op 21 en 22 juni 2003 van 10.00-17.00 uur zijn er open dagen in vlindertuin 'de Pandelaar'. De vlindertuin is circa 5.000 m² groot en is geheel ingericht en ontworpen voor vlinders, vogels, bijen, hommels, egels en kikkers. De tuin heeft een wandelpad tussen vele bloemen, waaronder een vaste plantenborder, een grote bloemenweide, diverse groepen heesters en hoogstamfruitbomen. Ook is er een hotel voor insecten, een egelburcht, een salamanderburcht en een kikkerpoel. Harrie Rooijakkers, de eigenaar van de tuin, vertelt u graag alles over de vlinders en over het natuurlijk tuinieren in het algemeen. Tijdens de open dagen geeft de vereniging KMPT Groei en Bloei afdeling Gemert in de Pandelaar een presentatie van haar activiteiten. Adres: Pandelaar 79, Gemert, tel. 0492 361987. De toegang is gratis.

Dag- en nachtvlinders van Terschelling
Terschelling staat bekend als een van de vlinderrijkste gebieden van Nederland. U kunt er vier soorten parelmoervlinders aantreffen, maar ook diverse soorten blauwtjes en zandoogjes. Van 27 tot en met 29 juni wordt tijdens tochten door de duinen wordt het leefgebied van de vlinders bezocht en wordt uitleg gegeven over talloze aspecten van het duinlandschap die voor vlinders van belang zijn. Bij koud of regenachtig weer zijn er minder vlinders te zien en wordt er meer aandacht gegeven aan de waardplanten die voor de vlinders zo belangrijk zijn. 's Avonds is er een lezing over dagvlinders en als het donker is komen de nachtvlinders aan bod. Leiding: Piet Zumkehr, schrijver van het boek De dagvlinders van Terschelling. De kosten van het weekend (volpension) inclusief fietshuur bedragen € 137,- (slaapzaal) of € 167,- (tweepersoonskamer). Meer informatie: Folkshegeskoalle Schylgerlân, tel. 0562 448954, info@folkshegeskoalle.nl of op www.folkshegeskoalle.nl

Natuur in een notendop in Heemtuin Presikhaaf
Het Centrum voor Natuur- en Milieu-educatie Arnhem organiseert op de zondagen 1 en 15 juni om 10.30 uur een rondleiding door de Heemtuin Presikhaaf. In deze tuin wandelt u door landschappen en leefgemeenschappen die representatief zijn voor de provincie Gelderland in het algemeen en de omgeving van Arnhem in het bijzonder. Op een oppervlakte van 2,3 hectare komt u naast enkele bostypen ook een rivierarm, een moeras, bloemrijke hooilanden, akkers en dijkvegetaties tegen. Aanmelden (verplicht): schriftelijk bij het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie, Ruitenberglaan 4, 6826 CC Arnhem, of via cnme@arnhem.nl.

Zomerkampen NJN en JNM
Ook dit jaar organiseren de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie en de Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie in de zomervakantie kampen voor 12- tot 25-jarigen.
Op de kampen van **NJN** zijn er dagelijks excursies naar natuurgebieden, met onderwerpen als vlinders, vleermuizen, vogels, insecten, zeedieren, geologie etc. Ook worden er onderzoekjes uitgevoerd; zo wordt dit jaar meegewerkt aan wetenschappelijk onderzoek naar meervleermuizen. Er zijn kampen in Nieuwkoop, Terschelling, Walche-

Den Helder
Klaas Kaag
Kofstraat 14
1784 RP Den Helder
Klaas.Kaag@hetnet.nl

Dongen (Ken en Geniet)
Fia Grootzwagers
Triangellaan 17
5101 AG Dongen

Drenthe
Jelle de Vries
Zuideresweg 10
9441 TZ Orvelte

't Duumpje
West-Zeeuwsch-Vlaanderen
Anna Almekinders
Olieslagersweg 1
4525 LC Retranchement
vlinders@duumpje.nl

Eindhoven
Jan Bontebal
Genneperweg 145
5644 RS Eindhoven

Friesland
Gerard Bergsma
Bosweer 29
8426 GS Appelscha
bergsmagj@cs.com

Groningen "Stad en ommelaand"
Henk Sangers
Hemsterhuislaan 75
9752 NC Haren
h.sangers@tref.nl

Libellenwerkgroep Groningen
Dhr. B. van der Wetering
Lichtboei 259
9732 KD Groningen

Hoeksche waard
Henk Bunjes
Spuidijk 11
3262 LH Oud-Beijerland
h.bunjes@hetnet.nl

KNNV Hoorn
Henny van de Groep
p/a Yellowlaan 24
1695 HV Blokker
hoorn@knnv.nl

Kop van Overijssel
Bert van Geel
De Rikking 198
8332 CK Steenwijk

Krimpenerwaard
P. Schrijvershof
Corellistraat 14
2901 KB Capelle a/d IJssel
marijke.paul@netnet.nl

Limburg
Jo Queis
Spaanse singel 2
6191 GK Beek

Libellenwerkgroep Limburg
Dhr. J.T. Hermans
Hertestraat 21
6067 ER Linne

De Top van Limburg
Ger Beumeler
Pr. Beatrixstraat 24
6591 EX Gennep

Mark en Leij
Frans Vermeer
Ghil 4
5111 ED Baarle-Nassau
vermeer@ghil.demon.nl

De Marne
Mevr. Stoltenborgh
Leensterweg 31
9977 PA Kloosterburen

Vlinder- en libellenwerkgroep Nieuwkoop-Noorden
Paul van Hoek
Molenstraat 37
2461 AE Ter Aar
pvanhoek@worldonline.nl

Vlinderwerkgroep IVN Nijkerk
Lydia Berghuis
Putterbrink 2
3881 LK Putten
E-mail: bhkoopman@zonnet.nl

Noord-Kennemerland
Els Swart
Bakkersweg 20
1852 EE Heiloo

Noordoost-Overijssel
Egbert Pullen
Rembrandtstraat 82,
7771 XJ Hardenberg
egbert.pullen@hetnet.nl

Noordoost-Veluwe
Els Koopmans-Grommé
Bongerdplein1
8162 AW Epe

Noordwest-Veluwe
Bert Beens
Van Lennepstraat 11
3842 XW Harderwijk

Otterlo
Marike van de Pol
Elspeterweg 78 a
3888 MX Uddel
marike@hetnet.nl

Libellenwerkgroep Overijssel
Dhr. E. Ruiter
Houtmanstraat 10
8023 EA Zwolle

Utrecht
H. Hendriks
J. de Bekastraat 2
3514 VM Utrecht

ren, en Twente. Wie verder weg wil kan naar het kamp in Slowakije. Meer informatie staat in de folder, te verkrijgen via het landelijk secretariaat van de NJN, tel. 035-6559848 of secretariaat@njn.nl. Kijk ook op www.njn.nl.
De zomerkampen van de **JNM** duren meestal een dag of tien. Er is vast wel iets voor jou bij: De Kempen, Zeeland, Terschelling, de Veluwe. Op deze kampen en excursies leer je vogels, zoogdieren, waterbeestjes, schelpen, planten, paddestoelen en insecten te bestuderen en te herkennen. Voor vragen kun je altijd terecht bij het JNM-buro: tel 030-2368925/ info@jnm.nl. Kijk ook op de website www.jnm.nl.

Banjeren door de natuur
Op het Woldhuis in Apeldoorn worden in de zomer twee zomerkampen georganiseerd voor kinderen van 8 t/m 11 en van 10 t/m 13 jaar. Zelf ontdekken en aan den lijve ondervinden wat je met en in de natuur kunt meemaken, staat centraal. Om dat waar te maken is er een gevarieerd programma samengesteld. Onderdelen zijn: een dag het bos verzorgen, sloten baggeren, onderzoek doen naar voedselkringlopen en –ketens, een eigen onderzoek naar keuze verrichten, beestjes leren kennen, braakballen zoeken, reeën bespieden, zelf soep koken op houtvuur, wateronderzoek doen, naar vleermuizen luisteren. Daarnaast is er volop mogelijkheid tot ontspanning. Informatie: www.veldwerknederland.nl, info@veldwerknederland.nl of Stichting Veldwerk Nederland, Het Woldhuis 11, 7325 WN Apeldoorn.

Het dier op papier
Tot en met 15 juni 2003 is in de galerie van Naturalis een selectie diertekeningen te zien van de Haarlemse kunstenaar Jaap Ploos van Amstel. De tekeningen zijn in de afgelopen tien jaar ontstaan rond het tema dat hem door de jaren heen heeft geboeid: het dier en zijn eigen karakteristieke voorkomen, beweging en gebaar. Het oeuvre van Jaap Ploos van Amstel omvat schilderijen, aquarellen, tekeningen en grafiek.
Naturalis is te vinden aan de Darwinweg in Leiden. Informatie: www.naturalis.nl, naturalis@naturalis.nnm.nl of tel. 071 5687600.

Walcherse Tuindagen
Particuliere tuinbezitters laten in hun tuin zien wat er door noeste vlijt en liefde voor de natuur groeit en bloeit op de Zeeuwse klei. Op vrijdag 20, zaterdag 21 en 28 juni, zondag 29 juni, zaterdag 5 en zondag 6 juli zijn vier van deze tuinen te bezichtigen van 10.00 – 17.00 uur. In elke tuin liggen folders met routebeschrijvingen naar de tuinen en fietsroutes. Drie tuinen vindt u in Middelburg: Fam. Adriaanse, Gen. Eisenhouwerlaan 54; De Sprenckhof, Sprencklaan 1; De Blommenhof, Michaelsdreef 10. De vierde tuin is Het Blauwe Hof, Breeweg 11 in Koudekerke. Entree € 2,-/€ 2,50. Informatie: www.opentuindagen.nl, mariavermaat@zeelandnet.nl of tel. 011 8629566.

Hommelproject KNNV
In 1994 heeft de KNNV in samenwerking met de NJN voor het eerst een hommelproject georganiseerd. Om nog meer inzicht te verkrijgen in het voorkomen van hommels wordt dit onderzoek herhaald.
Hommels zijn boeiende en nuttige insecten die in elke tuin te vinden zijn. Er zijn zes algemene soorten hommels. De KNNV wil graag weten waar welke soort voorkomt. Zoek eens in uw tuin en geef een vondst van een hommel door via de website www.knnv.nl/hommels. Er is ook een zoekkaart gemaakt. Hierop staan afbeeldingen van de zes algemeenste hommelsoorten. U kunt deze bestellen door voor elke kaart een postzegel van € 0,39 te sturen naar KNNV, Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht.

Tentoonstellingen Kasteel Groeneveld
Nederlanders maken hun natuur. In deze tentoonstelling wordt de ecologische hoofdstructuur als de grootste natuurbouwopgave van Nederland gepresenteerd. Tot 9 september is in kasteel Groeneveld tijdens de tentoonstelling 'Panorama Bouwwerk Natuur' op negen schitterende luchtfoto's te zien hoe Nederlanders aan de natuur bouwen. 'Platte Eend' is een bijzonder leuke expositie voor het hele gezin.
De snelweg is een verstorend element in de natuur. Uitlaatgassen zijn slecht voor het milieu en voor in het wild levende dieren vormen snelwegen niet zelden een barrière tussen leefgebieden. Maar is dit wel een volledig beeld?
Snelwegen veroorzaken niet alleen slachtoffers, maar er zijn ook gebruikers en profiteurs. Dieren die juist baat hebben van de voorbijrazende auto's, die een hindernis zijn voor hun natuurlijke vijanden.
De tentoonstelling 'Platte Eend' biedt een andere kijk op de snelweg als fascinerend ecosysteem. Nu eens niet het (eenzijdige) verhaal van de snelweg als verstorend element in de natuur. Maar een veelzijdig beeld van alles wat leeft en sterft op en rond onze snelwegen. Voor kinderen is in de tentoonstelling een spel ingebouwd, waarbij zij als wegwerker diverse vragen moeten beantwoorden. 'Platte eend' is van 9 mei 2003 t/m 28 maart 2004 te zien.
Kasteel Groeneveld, Groeneveld 2, Baarn. Informatie: www.kasteelgroeneveld.nl, groenveld@ifa.agro.nl of tel. 035 5420446.

Vlindertentoonstelling in Aqua Zoo Friesland
Per 1 januari 2003 is Otterpark Leeuwarden overgenomen door Zodiac Zoos. Zodiac Zoos exploiteert reeds Dierenpark Wissel te Epe en Zoo Parc Overloon te Overloon. Naast een nieuwe eigenaar heeft Otterpark Leeuwarden ook een nieuwe naam, namelijk Aqua Zoo Friesland. Aqua Zoo Friesland zal worden ontwikkeld tot een natuurlijk dierenpark met het accent op de wondere wereld van waterrijke gebieden, zoals zeeën, rivieren, meren en moerassen. Otters, ooievaars, bevers, wasberen en binnenkort ook pinguïns, pelikanen en zeehonden zijn een aantal van de vele diersoorten die te bewonderen zijn in het ruime park.
In het dierenpark is ook aandacht voor de bescherming van vlinders. Vanaf 7 april tot eind september is de tentoonstelling 'Vlinders om je heen' te bewonderen in het park. De tentoon-

stelling bestaat uit vier tenten met informatie over de ontwikkeling van eitje tot vlinder en de relatie met hun omgeving. Met een loep kun je de vlinders echt goed bekijken. Daarnaast kun je op de computer veel meer informatie over het leven van vlinders vinden en kunnen kinderen interactieve spelletjes doen of klimmen en klauteren op de reuzenrups. Kijk voor meer informatie op www.aquazoofriesland.nl.

Prikkebeen: insecten in Artis
Van 24 tot en met 27 juli laten vrijwilligers van Prikkebeen zien en voelen waarom hun lievelingsdieren zo bijzonder zijn. Ze beantwoorden alle vragen over insecten, spinnen, duizend- en miljoenpoten. Microscopen, binoculairs, computers en uitvergrote modellen geven een bijzondere kijk op deze 'griezels, die dan eigenlijk heel mooi en interessant blijken te zijn.Artis is te vinden aan de Plantage Kerklaan 38-40 in Amsterdam. Meer informatie: www.artis.nl, tel. 020 5233481, e-mail info@artis.nl.

Groenfestijn bij De Tuinen van Appeltern
De beplanting is het meest belangrijke element in een tuin. In de praktijk lijkt de aandacht echter meer en meer uit te gaan naar elementen als bestrating, meubels en accessoires. De Tuinen van Appeltern willen samen met Plant Publicity Holland de beplanting nu eens volle aandacht geven tijdens de pinksterdagen van vrijdag 6 t/m maandag 9 juni. In het plantenrijk van Appeltern maakt u kennis met Nederlands grootste in de praktijk toegepaste plantencollectie. En daarnaast tonen kwekers uit binnen- en buitenland hun noviteiten en bijzondere planten. Kwekers en plantendeskundigen beantwoorden al uw vragen. In De Tuinen van Appeltern staan overal informatietableaus en extra aanwijzingen bij planten, struiken, hagen en bomen. Uiteraard zijn er dit weekend ook planten te koop. De Tuinen van Appeltern, Walstraat 2a, 6629 AD, Appeltern. Entree: volwassenen € 8,--, kinderen van 6 t/m 12 € 4,--, kinderen tot 6 jaar gratis. Openingstijden: van 10.00 tot 18.00 uur. Kijk voor meer informatie op: www.appeltern.nl.

NJN Vlinderdagen: zoektocht naar vlinders
Voor de tweede keer organiseert de Insectenwerkgroep (IWG) van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) met medewerking van De Vlinderstichting een grote zoektocht naar vlinders. Op 28 en 29 juni vinden in heel Nederland de Vlinderdagen plaats. De NJN is een vereniging voor en door jongeren van 12 tot en met 25 jaar, die actief bezig willen zijn in de natuur. Onder leiding van bekwame vlinderaars gaan we kijken naar vlinders: welke vlinder kan je vinden in welke omgeving, vertoont de vlinder speciaal gedrag, waar leeft de rups van? Door zelf op zoek te gaan naar vlinders ervaar je hoe prachtig en interessant maar ook kwetsbaar vlinders zijn. In meer dan 15 gebieden in heel Nederland kun je dit weekend op excursie met leeftijdgenootjes, misschien ook wel bij jou in de buurt! Kijk voor de locaties op www.njn.nl of bel Carola (030-2938168 of 06-1292 6768).